



**Република Србија**  
**МИНИСТАРСТВО**  
**ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Број: 353-02-157/2019-03

Датум: 19.11.2019.

Београд

На основу члана 5 а. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др. закон, 62/2017), чл. 18., 24. и 28. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10 и 99/14), а на захтев носиоца пројекта „Фабрика картона Умка“ д.о.о. Умка - Београд, Министарство заштите животне средине доноси

**РЕШЕЊЕ**

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** носиоцу пројекта „Фабрика картона Умка“ д.о.о. Умка - Београд, на ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину Фабрике картона „Умка“, у улици 13. октобра 1, Умка, општине Чукарица, град Београд – Погон за производњу картона капацитета 200.000 тона/годишње.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реализацији предметног пројекта, у свему испоштује услове осталих надлежних органа и организација, а нарочито мере заштите животне средине утврђене у предметној Студији и програм праћења утицаја на животну средину (поглавља 8. и 9. Студије).
3. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења.
4. Решење о сагласности и предметна Студија о процени утицаја на животну средину саставни су део техничке документације.
5. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ**

Носилац пројекта „Фабрика картона Умка“ д.о.о. Умка - Београд, дана 28.01.2019. године, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на ажурирану Студију о процени утицаја на животну средину Фабрике картона „Умка“, у улици 13. октобра 1, Умка,

општина Чукарица, град Београд – Погон за производњу картона капацитета 200.000 тона/годишње, а коју је израдило предузеће „Ecologica Urbo“ д.о.о. Крагујевац.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – оглас у дневном листу „Данас“ од 07.02.2019. године, веб сајт министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. Јавна расправа је одржана 01.03.2019. године у Општинској управи градске општине Чукарица.

У току трајања јавног увида, на предметну Студију о процени утицаја на животну средину нико од заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности није достазио коментаре на предметну Студију о процени утицаја на животну средину.

У складу са чл. 22., 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, Решењем број: 353-02-157/2019-03 од 01.02.2019. године, образована је Техничка комисија која је разматрала предметну Студију о процени утицаја на животну средину и пратећу документацију.

После одржаног састанка, дана 15.04.2019. године, Техничка комисија је сачинила Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину, у коме је констатовала да иста није у потпуности урађена сагласно Закону о процени утицаја на животну средину и Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 69/05).

1. Општа замерка је да се техничко технолошки опис пројекта даје опширно са детаљима који оптерећују текст. У наставку, у поглављима „Утицаји“ и „Мере“, поново се (непстречно) дају исти описи ( у нешто смањеном обиму).
2. У Студији се на више места јављају грешке настале куцањем или из неког другог разлога, а односе се на погрешно одвојене речи (нпр. „припре мамасе“, „западн устрану“, „на заду објекат“, „средствосечувауконтјнеримаод“ и др.), што отежава праћење текста. Потребно је Студију пажљиво прочитати и исправити омашке овог типа.
3. Недостаје оверена изјава одговорног пројектанта о међусобној усаглашености документације и примене важећих прописа.
4. На 1. страни Студије наведено је да је у периоду од 2011. године, када је добијено Решење о сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину затеченог стања фабрике картона „Умка“, до данас дошло до промене у предметној технологији која је довела до повећања капацитета готовог производа, уведена је производња нових производа и планирана је санација уређаја за третман санитарно-фекалних отпадних вода. Међутим, у списку документације која је коришћена за израду Студије (поглавље 1.3, на 7. и 8. страни) не наводе се документи у вези са поменутим активностима.
5. На 3. страни је наведен Референтни документ о најбоље доступним техникама у индустрији целулозе и папира, који је из 2001. године, иако је тренутно на снази BREF за ову врсту индустрије из 2015. године, као и ВАТ закључци из 2014. године, које би требало имплементирати у предметну Студију.

6. Поглавље 2.4. Близина зоне изворишта. Поред бунара на левој и десној страни Саве, на ППВ „Макиш“, вода се захвата за потребе водоснабдевања и из живог тока Саве. С обзиром на незадовољавајући ниво обраде отпадних вода у Фабрици, ову чињеницу треба навести.
7. Наведено је да је капацитет за који је добијена сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину 100.000 t годишње и да је капацитет производње у 2017. години достигао 112.000 t картска (75. и 160. страна). Такође се, на више места, наводи да капацитет производње најпродуктивније граматуре (320 и 350 g/m<sup>2</sup>) достиже 200.000 t. Вероватно је да се никад неће производити само један производ, па би требало јасно нагласити планиране опсеге годишњих капацитета за производе различитих граматура, као и укупни годишњи капацитет за који се тражи сагласност. Које измене у технологији су довеле до повећања производње и која техничка документација је пропратила те измене?
8. У табели 2, на 13. страни, написати шта представља објекат 21, приказан на слици 3, који је предвиђен за рушење.
9. У Решењу о сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину затеченог стања Фабрике картона Умка, бр. 353-02-02202/2011-02, од 24.11.2011. године наведен је већи број парцела на којима се фабрички комплекс простирао. У новој Студији је поменута само катастарска парцела 158/1 КО Умка, која обухвата све или највећи део парцела које су били обрађене претходном Студијом. У оквиру поглавља 2.1 разјаснити којим актом је одобрена преларцелизација земљишта.
10. За све објекте наведене на 26. и 27. страни назначити које су године изграђени и на основу које пројектне документације.
11. На 28. страни, изнад слике 18, објекат техничко-административне подршке производње, површине 240 m<sup>2</sup>, вероватно је требало да буде означен бројем 32, уместо бројем 34.
12. На 30. страни, наведено је да „Оба дограђена дела објекта картон машине имају грађевинску дозволу и у поступку су исходовања употребне дозволе“. Ово се односи на дограђени део хале картон машине I (бр. 6, на слици 3) и дограђени дес хале картон машине II (бр. 38, на слици 3). Међутим, пре ове констатације, у истом пасусу, је наведено да објекат бр. 38, на слици 3, поседује употребну дозволу, док је на слици 3 означено да је објекат бр. 38 у поступку легализације. Потребно је ово разјаснити.
13. Која сировина која се сагорева у котлу (31. страна) се складишти у старом силосу (објекат бр. 42 на слици 3)? У Студији је наведено да котлови користе природни гас као енергент.
14. Објекат за дораду картона, који је означен бројем 5 на слици 3, има надстрешницу која служи за складиштење дрвених палета намењених за паковање производа у доради. Ова надстрешница је приказана на сликама бр. 24 и 25 и описана у пасусу изнад слике, али није обележена на слици 3 и није јасно да ли је за њу израђена икаква пројектна документација и да ли су добијене било какве сагласности надлежних органа за њу.

15. Наведено је, на 30. страни, да надстрешница служи за складиштење палета, а на следећој страни, испод слике 25, стоји да се испод надстрешнице врши складиштење технолошког отпада, односно талога са ПОВ. Да ли се ради о истој надстрешници? Шта је „мечка“ која се складишти у боксу 4? Какве везе има „мечка“ са сликом бр. 58, на 82. страни?
16. Две пужне пумпе, које су инсталиране између егализационе коморе и уређаја за пречишћавање (46. страна) нису никада коришћене. Који је разлог за то и да ли би то довело до неких побољшања?
17. На 48. страни је наведено да ће се муљ у силосу за прихват вишка муља додатно стабилизovati и „повремено одвозити на депонију замуљеног отпада или на неко веће ППОБ“. О каквој депонији замуљеног отпада и о којем већем постројењу за пречишћавање отпадних вода се ради и где се они налазе? Како ће се вршити транспорт муља и да ли постоје дозволе и уговори везани за његов транспорт и одлагање?
18. Усагласити потрошњу гаса, јер на 51. страни стоји да потрошња гаса износи  $2.400 \text{ Nm}^3/\text{h}$ , а на 54. страни  $2.000 \text{ Nm}^3/\text{h}$ .
19. Мазут који се помиње у напомени испод табеле бр. 12, на 81. страни, није приказан у истој табели. У првом пасусу на 82. страни, у тексту се, грешком, уместо слике бр. 58, наводи слика 57.
20. На графичком прилогу бр. 3 - Ситуација са диспозицијом инфраструктурних објеката отпадних вода - постојеће стање, објаснити у легенди шта је обележено жутом, а шта ружичастом бојом. На овом ситуационом плану се може уочити да се највећи део атмосферских вода које се сливају са манипулативних површина испуштају у Саву без икаквог пречишћавања, осим атмосферских отпадних вода које се сливају са платоа код механичарске радионице и које се пречишћавају помоћу сепаратора масти и уља, што је и констатовано у првом пасусу на 88. страни. Које ће се мере предузети како би се све запрљане атмосферске воде које се сливају са свих манипулативних површина пречистиле пре испуштања у реку Саву?

Које су мере које ће се предузети да се постројење за пречишћавање санитарно-фекалних отпадних вода (Путокс) довело у функцију? У поглављу 3. наводи се да је третман технолошких отпадних вода детаљно описан, али без техничких података о ефикасности пречишћавања. У исто време се за ПУТОКС каже да не ради и да фекална отпадна вода само прође, али без потребног третмана. Када ће ово постројење бити оспособљено? Одговоре на ова питања је потребно имплементирати у поглавље 8 Студије, које се бави мерама заштите животне средине. Описи настанка, количина, делимично и квалитета и третмана отпадних вода (технолошких, фекалних и оборинских), дат је више пута у овом поглављу, само под другим поднасловима.

Третман технолошких отпадних вода има ефикасност 98 до 99% за суспендоване материје. Постојећи систем за прераду отпадних вода не задовољава у погледу уклањања БПК и ХПК. На другом месту се додаје да пречишћавање не задовољава и у погледу садржаја кисеоника,

угљоводоника, фенола, микробиолошки. Из приложених резултата испитивања види се да има и других параметара, који у испуштеној отпадној води прелазе дозвољене вредности.

21. Одакле потичу атмосферске отпадне воде које се мешају са санитарно-фекалним отпадним водама, непосредно пре уливања у Путокс (графички прилог бр. 3) и да ли ће ово мешање отпадних вода реметити услове који су потребни за развој микроорганизама који ће се користити за биолошки третман санитарно-фекалних отпадних вода?
22. Поглавље 3.6.2.3 Констатује се да ПУТОКС не ради, али ће у будућности да проради, без навођења било каквих рркова.
23. У напомени испод табеле 13 написати која установа је извршила карактеризацију отпада, тј. издала извештаје под бројевима који су наведени у последњој колони. У истој табели је грешком отпад са индексним бројем 16 05 07\* (отпадне одбачене неорганске хемикалије које се састоје или садрже опасне супстанце) означен као неопасан отпад.
24. У табели 14, на 91. страни, отпадни пепео из котларнице грешком је означен са Q5. У табели 15 стоји да је у току 2017. године настало око 0,1 t пепела од сагоревања из котларнице. С обзиром да је у току те године промењено гориво, те се уместо мазута користи гас, како то утиче на количину генерисања отпадног пепела? Уколико постоји податак за 2018. годину и уколико се он значајно разликује од податка у табели бр. 15, било би добро навести и тај податак, или у табели или у тексту испод табеле 15.
25. У табели 14, за отпадну амбалажу која садржи опасне супстанце (индексни број 15 01 10\*), поред ознаке Y8, вероватно би требало додати и ознаке Y5 и Y13 (проверити). У истој табели, за отпадне флуоресцентне цеви (инд. бр. 20 01 21\*) не може стајати ознака Y11, јер се она односи на „материјале са катраном, насталих рафинацијом, дестилацијом или било којим пиролитичким третманом (нпр. на дну дестилационе колоне)“. У колони „С листа“ за отпадне флуоресцентне цеви се може додати ознака C16, док би у последњој колони, уместо ознаке X13, требало да стоји H13. За отпад индексног броја 20 01 35\*, у табели 14, поред ознаке Q14, може да стоји и ознака Q6.
26. На 94. страни је наведено да се отпадни муљ од пречишћавања сирове воде и прања филтера постројења за третман сирове воде испушта у реку Саву, са водама од испирања. О којој количини отпадног муља се ради и да ли се о колико често врши његова анализа од стране акредитоване организације? Да ли постоји сагласност надлежних водопривредних предузећа за испуштање отпадног муља у реку Саву?
27. Поглавље 3.7. Приказ утицаја. После свега предходно реченог, констатација да Фабрика неће негативно да утиче на околину, једноставно не стоји и то се мора променити.
28. Поглавље 6, Приказ могућих утицаја. Прва примедба је да се више посвећује пажње спису настанка загађења, фреквенци узрковања и локацијама, а мање самим утицајима.

29. Поглавље 6.2.3. Потенцијално загађивање земљишта, поново иста примедба, пише шта се ради са отпадом, како настаје, шта је решење, а мало о утицајима.
30. Које мере ће се предузети да се спречи разношење крупнијих и ситнијих комада папира са фабричког круга „Умка“? У оквиру мера заштите животне средине (поглавље 8) обавезати Носиоца пројекта да примени мере за спречавање разношења прашкастих материја, који укључују и комаде папира, са површина у оквиру фабричког круга.
31. Шематски приказ пречишћавања унутрашњег круга воде дат је на слици бр. 39, а не на слици бр. 38, како је наведено на 101. страни.
32. Констатација са 103. стране, према којој редовни рад постројења неће довести до нарушавања постојећег стања и значајног негативног утицаја на чиниоце животне средине је контрадикторна са презентованом ситуацијом, пре свега, у погледу испуштања отпадних вода, те ју је потребно уклонити из Студије. Исто се односи и на констатацију дату у последњој реченици поглавља 5.10, на 127. страни.
33. На 105. страни је констатовано да не постоје алтернативна решења по питању престанка функционисања пројекта, контроле загађења, обуке и мониторинга, што није тачно, јер се све ове активности могу обавити на различите начине у складу са тим који су циљеви постављени. Нпр. активности по престанку функционисања зависе од будуће намене локације и то би требало да буде дефинисано „Планом мера заштите животне средине после престанка рада и затварања постројења“, који је Носилац пројекта дужан да изради у скопу Захтева за исходовање интегрисане дозволе. Такође, за пречишћавање воде се могу применити различите алтернативе у зависности од захтеваног нивоа пречишћавања воде итд. Поглавље 4 је потребно прерадити у складу са чланом 4 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05), при чему се могу применити најбоље доступне технике (ВАТ) које су дате у BREF за производњу целулозе, папира и картона или у одговарајућим Закључцима о најбоље доступним техникама.
34. С обзиром да су прилогу Студије достављени комплетни извештаји о испитивањима површинских, подземних и отпадних вода, нема потребе у Студији приказивати комплетне резултате анализа (табеле 16 - 20 и 21 - 24), већ је довољно дати коментаре везане за резултате који се односе на површинске и подземне воде, уз поређење са одговарајућим граничним вредностима и навођењем законске регулативе и њихових делова из којих су оне преузете. Исто важи и за поглавље 5.3 *Стање ваздуха*.
35. Анализа квалитета подземних вода узорованих 31.05.2018. године, указала је на вишеструко повећање садржаја бора у односу на његове максималне дозвољене вредности (114. страна). Међутим, у Прилогу 2: *Ремедијационе вредности концентрације опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода*, Уредбе о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18 - др. уредба) нису дате ремедијационе вредности за бор. Са акредитованом организацијом (Анахем лабораторија д.о.о.), која је обавила мерења и издала Измену

Извештај о испитивању бр. 18053013/1\* од 29.06.2018. године и Извештај о испитивању бр. 18080212 од 17.08.2018. године, потребно је ово разјаснити.

36. Није јасно како ће предвиђена санација и адаптација постојећег постројења за третман санитарно-фекалних отпадних вода - Путокс, „знатно поправити квалитет подземних вода“ (130. страна), када се тренутно све воде директно, без пречишћавања, упуштају у реку Саву.
37. У поглављу 7, навести у којој категорији угрожености од пожара спадају објекти који се налазе на предметној локацији и које је мере у складу са тим Носилац пројекта дужан да спроведе. Поменуте мере је потребно навести и у поглављу 8. У прилогу Студије потребно је приложити решење Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова Републике Србије којим су предметни објекти разврстани по категоријама угрожености од пожара.
38. Законска регулатива релевантна за израду Студије о процени утицаја на животну средину је дата у поглављу 1.2, од 5. до 7. стране Студије, па нема потребе да се понавља у поглављу 8.0. Уместо тога потребно је, у складу са тачком 1) члана 9 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05), навести конкретне мере из поменуте законске регулативе које је Носилац пројекта дужан да спроведе и одредити рокове за спровођење мера које још увек нису спроведене.
39. У тачки 5 поглавља 8.2.1.1, на 145. страни, конкретизовати појмове „редовна анализа и контрола отпадних вода“ (колико често), „редовна мерења количина и испитивање квалитета загађених и испуштених пречишћених вода“ (колико често), „надлежни орган“ (који је то орган у конкретном случају), „редовно осматрање режима вода“ (колико често), „надлежне службе“ (конкретно које), „прописан начин у складу са техничком документацијом и прописима“ (којом техничком документацијом и којим прописима). Већина поменutih термина је требала да буде дефинисана у самом Решењу с издавању водне дозволе, али кад већ није, Обрађивач је дужан да из одговарајућих подзаконских аката дефинише ове појмове, како не би били препуштени Носиоцу пројекта да их слободно тумачи.
40. У тачки 5 нагласити да је рок важења Водне дозволе 31.12.2020. године и да је Носилац пројекта дужан да благовремено покрене процедуру прибављања нове водне дозволе.
41. Тачке 7, 8 и 9 на 146. страни избацити, јер нису мере заштите животне средине.
42. У мере заштите животне средине, у оквиру поглавља 8.2 обавезати Носиоца пројекта да поштује Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10), као и сва акта донета на основу овог Закона и да током обављања предметних активности не прекорачује прописане граничне вредности.
43. У тачки 17, на 147. страни навести законску регулативу која се односи на складиштење хемикалија.
44. У тачки 36, на 148. страни додати да се мерења спроведе два пута годишње. С тим у вези, а у складу са чланом 58 Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13),

Носилац пројекта је дужан да Агенцији за заштиту животне средине и надлежном органу локалне самоуправе (Секретаријат за заштиту животне средине града Београда) достави податке о резултатима повремених мерења у форми прописаног извештаја, најкасније у року од 30 дана од дана извршеног мерења. Према члану 36 Уредбе о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања (Службени гласник РС”, бр. 5/16), Носилац пројекта је дужан да извештаје о извршеном повременом мерењу емисије чува 5 година.

45. Носилац пројекта мора да има План мерења емисије, за чију израду мора да ангажује акредитовану лабораторију.
46. У истом делу (у оквиру 8. поглавља) требало би навести да уколико дође до прекорачења граничних вредности емисије, Носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији или да обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року. О прекорачењу граничних вредности емисија или у случају удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја), Носилац пројекта је дужан да обавести Секретаријат за заштиту животне средине града Београда.
47. У оквиру поглавља 8, потребно је навести да, према Правилнику о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рскове прикупљања података („Службени гласник РС”, бр. 91/10, 10/13 и 98/16), делатност којом се Носилац пројекта бази припада Листи 1. У складу са тим, обавеза Носиоца пројекта је да Агенцији за заштиту животне средине доставља годишњи извештај о билансу загађујућих материја које се емитују у животну средину. Ови подаци се прикупљају за потребе Националног регистра извора загађивања, а достављају се на следећи начин:
  - Уносом података у информациони систем Националног регистра;
  - Један комплет образаца одштампаних из информационог система Националног регистра у папирној форми, прописан потписан и оверен од стране одговорног лица.Поменуте податке Носилац пројекта је дужан да достави Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну календарску годину.
48. Према Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Сл. гл. РС”, бр. 84/05), оператер је дужан да исходује интегрисану дозволу за рад постројења, с обзиром да вишеструко превазилази производни капацитет од 20 t на дан који је преписан за 6.1 Индустијске погоне за производњу (б) папира и картона. Ову обавезу истаћи у 8. поглављу.
49. Резервоар за мазут, који је означен бројем 15 на шеми приказаној на слици 3 ће бити демонтиран (табела бр. 2). У поглављу 8 предвидети све мере заштите животне средине које је Носилац пројекта дужан да испоштује приликом ове активност.
50. У другом пасусу на 34. страни је констатовано да не постоје танквана за акцидентно испуреле хемикалије, као ни вентилатори, ни хаубе за одсисавање ваздуха из простора



складишта. У поглављу 8 обавезати Носиоца пројекта да исправи ове недостатке, у складу са одговарајућом регулативом.

51. У поглављу 8.3 које се односи на мере у случају престанка рада обавезати Носиоца пројекта да у скопу Захтева за исходовање интегрисане дозволе изради План мера заштите животне средине после престанка рада и затварања постројења.
52. Уколико се за раднике припрема више од 50 obroka дневно, Носилац пројекта је дужан да са отпадним јестивим уљем поступа у складу са Правилником о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима („Сл. гл. РС“, бр. 71/10). У том случају, све обавезе наведене у члану 7 поменутог правилника имплементирати у поглавље 8.
53. Поглавље 9 у потпуности преадити тако да садржи све елементе који су дати у члану 10 Правилника о садржини студије о процени утицаја („Сл. гл. РС“, бр. 69/05). Јасно навести параметре који ће се пратити, њихове граничне вредности, методе мерења, учесталост мерења и места где ће се мерења обављати.
54. Како је написано, поглавље 12 је готово идентично са поглављем 11 у Студији, па га је потребно укинути.
55. Неопходно је да се у складу са Решењем о издавању водне дозволе, наложи Носиоцу пројекта да „обезбеди средства и дефинише рокове до када ће се изградити – реконструисати Путокс, затим постројење за третман технолошких отпадних вода“. Поред наведених обавеза из водне дозволе, носилац пројекта мора у дорађеној студији детаљније да обради тип, врсту и количине енергента неопходног за рад фабрике (примарни, алтернативни...). Да ли аутор Студије има још неки захтев које мере треба Носилац пројекта да учини у циљу смањења негативних утицаја.

После достављања допуњене и дорађене Студије, дана 05.06.2019. године, Техничка комисија је одржала други радни састанак дана 16.07.2019. године. Састанку су претходиле детаљне анализе чланова техничке комисије оних делова Студије које су били предмет измена и допуна на основу споменутог Извештаја о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину. Техничка комисија је сачинила Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину, у коме је констатовала да иста и овог пута није у потпуности урађена сагласно Закону о процени утицаја на животну средину и Правилнику о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник Р.Србије“ број 69/05).

1. На ст. 48, вероватно грешком, пише „пренос кисеоника ка активном угљу“, такође у деветом поглављу стоји да треба пратити „...механичке параметре воде“, па и то треба исправити.
2. На неколико места се напомиње да ће Путокс бити саниран и поново пуштен у рад, да би се опет на другом месту казало да је Путокс почетком 2019. пуштен у рад након реконструкције. Сматрам да ставове треба усагласити. Такође, из приложених резултата испитивања ефикасности истог, види се да је она незадовољавајућа за више параметара, па би обрађивач студије требало да наложи Носиоцу пројекта да рад Путокса побољша и оптимизује.

3. На 107. страни исправљене и допуњене Студије наведене су главне реконструкције у комплексу које су утицале на раст капацитета. Навести техничку документацију која је пратила наведене реконструкције. Наглашавамо да се постројење за третман санитарно-фекалних стпадних вода (ПШОВ) не може изградити на бази „Техничког описа постројења за третман санитарно-фекалних отпадних вода (ПШОВ) творнице картона Умка капацитета 500 ЕС“, како је наведено у Студији. Израду овог постројења мора пратити макар Идејно решење.
4. С обзиром да се ажурирање Студије врши због извршених реконструкција, потребно је приложити изјаву лица које је одговорно за израду предметне Студије, о усаглашености Студије са наведеном техничком документацијом.
5. У оквиру поглавља 8.2.1.1 или 8.2.1.2 наложити Носиоцу пројекта да уради карактеризацију муља из постројења за третман санитарно-фекалних вода Путокс и да склопи уговор са предузећем које је овлашћено за транспорт и третман одговарајуће врсте отпада. Ово је наведено раније, али је потребно да буде и у мерама за спречавање и смањење негативног утицаја пројекта на животну средину.
6. Није наведено која установа је извршила карактеризацију стпада, тј. урадила извештаје под бројевима који су наведени у последњој колони табеле 13.
7. У табели 20, у којој су дати резултати испитивања подземних вода, нису извршене измене везане за ремедијационе вредности за бор.
8. Методологија Обрађивача за израду студије о процени утицаја на животну средину мора бити усклађена са Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/05). Наведени правилник у члану 9, тачка 1) јасно дефинише да опис мера за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину садржи „мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење“. У Студији мора да постоји ово поглавље и у њему је потребно навести конкретне мере које налаже законска регулатива и стандарди, као и рокове за спровођење мера које још увек нису спроведене.
9. Поглавље 9.1.3 неопходно је у потпуности прерадити. Треба јасно раздвојити праћење квалитета ваздуха у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13) од мерења емисија загађујућих материја у ваздух. Надлежни орган може Носиоцу пројекта наложити мерење загађујућих материја у ваздуху прописаних чланом 22а, поменуте уредбе. Уколико надлежни орган не наложи ова мерења, Носилац пројекта није у обавези да спроводи мониторинг квалитета ваздуха.

Што се тиче емисија загађујућих материја у ваздух из предметног постројења, потребно је јасно навести сваки од стационарних емитера који се налази на предметној локацији. За сваки од емитера потребно је навести податке о њиховим димензијама и да ли испуњавају услове за изокинетичка мерења у складу са међународним стандардима SRPS ISO 9096 и SRPS EN 15259. За технолошке емитере навести да ли постоје уређаји за пречишћавање ваздуха и дати њихове техничке карактеристике. Параметри које је потребно пратити у емисијама из

технолошких емитера и њихове граничне вредности су дати у Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 111/15). Из ове уредбе је потребно за сваки појединачни емитер недвосмислено навести конкретне параметре које је Носилац пројекта дужан да прати и њихове граничне вредности емисије. Сви подаци се налазе и у извештајима о мерењима акредитованих лабораторија који су достављени у прилогу предметне Студије, с тим да је потребно обратити пажњу на то да је, уколико се користе органске супстанце у премазима, везивима итд. у погону за премаз картона, поред уобичајених параметара (прашкасте материје, угљенмоноксид, оксиди азота и оксиди сумпора), потребно мерити и укупан органски угљеник (ТОС - *Total organic carbon*).

Такође, за сваки од котлова потребно је навести његову снагу и гориво које користи, и на основу тога, из Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 6/16) прописати параметре које је потребно пратити и дати њихове граничне вредности емисије.

Из Уредбе о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС“, бр. 5/16) прописати учесталост и методологију мерења, а из Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13), члан 58, навести које надлежне органе и у којим роковима је Носилац пројекта у обавези да информира о извршеним мерењима и о реконструкцијама стационарних извора загађивања.

После достављања, по други пут, допуњене и дорађене Студије, дана 06.11.2019. године, Техничка комисија је одржала трећи радни састанак дана 18.11.2019. године. Састанку су претходиле детаљне анализе чланова техничке комисије оних делова Студије које су били предмет нових измена и допуна на основу другог Извештаја о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину. Техничка комисија је сачинила Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину у коме је закључила да су примедбе из претходног Извештаја о прегледу Студије прихваћене, односно Студија је допуњена и исправљена сагласно датим примедбама. С тим у вези предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину. У вези са наведеним, предложено је надлежном органу издавање сагласности на предметну Студију о процени утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну.

**ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:** Сво решење је коначно у управном поступку. Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни

спор подношењем тужбе Управном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.



Доставити:

- Сектору за надзор и предострожност у животној средини
- Носиоцу пројекта
- Архиви